

Resumé

Natura 2000-område nr. 40 Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder

Området omfatter Habitatområde H40, H226 og H227

Områdebeskrivelse

Området bindes sammen af Karup Ådalen og omfatter strækningen fra Karup by til Skive by samt Koholm Å (afløbet fra Flyndersø).

Herudover indgår de to store hedepartier Kongenshus og Hessellund heder. Kongenshus Hede udgøres primært af den fredede Kongenshus Mindepark og er en meget stor, tør flade med lynghede. Hedefloden deles af flere dalsænkninger og i en af disse løber Resen Bæk omgivet af lave fugtige partier.

Hessellund Hede ligger op til Karup Flyveplads og omfatter en del af et stort militært øvelsesområde. Også denne hede udgøres primært af store ret tørre flader med hedelyng. I området er anlagt flere civile skydebaner og området bruges til træning af politiet og af politihunde. Militæret bruger selv området bl.a. til sprængningsareal.

Nederst i Karup Ådalen ligger en del næringsrige søer, der er opstået ved, at man har flyttet materiale for at inddige åløbet. Denne inddigning eksisterer fortsat. Det samlede areal af hele området udgør ca. 3801 ha.

Vigtigste naturværdier

Det fredede stræk af Karup Å fra Karup by til nedstrøms Hagebro er et naturligt, ureguleret forløb. Meget store dele af ådalen på dette stræk henligger som eng- og mosearealer, der tidligere har været afgræssede. Spredt over hele dette forløb findes mange små vældprægede områder og rigkær, der oftest er under tilgroning. Åens uregulerede forløb har over tid efterladt mange afsnørede mæandere, der nu fremstår som små, ufarbare og ofte meget våde terrænsænkninger typisk med hængesæk. Vandløbet er, ud over at være levested for bestande af flod- og bæklampret samt grøn kølleguldsmed, også levested for en lang række insekter, der er medtaget på den danske rød- og gulliste. Sikring af en god vandløbskvalitet er afgørende for bevarelsen af disse insekter.

For en art som odder udgør Karup Å-systemet et af de nationale kerneområder med en fast, stor bestand.

I Kongenshus Mindepark og på Hessellund Hede er der ud over store arealer med tør lynghede også lave fugtige partier bestående af rigkær, hængesæk, tidvis våd eng, våd hede m.v.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Landbrugsdriften, herunder især græsning er stort set ophørt i ådalen, og en lang række områder, bl.a. med rigkær og kildevæld er truet af tilgroning.

Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af næringsstoffer (eutrofiering). Tilsvarende vurderes afvanding og fragmentering at være en trussel for naturværdierne flere steder i området.

Glansbladet hæg, bjerg-fyr og andre invasive arter vurderes lokalt at kunne udgøre en trussel for især de tørre naturtyper som tør hede og surt overdrev.

Målsætning

De store hedeflader på Kongenshus og Hessellund Heder samt Karup Ådal med Karup Å, der binder hele området sammen, er karakteristiske landskabselementer i området. Det overordnede mål for området er, at naturtyperne på hederne skal opnå eller fastholde god-høj naturtilstand. Samtidig er målet, at vandløbene, og naturtyperne i tilknytning til ådalen, herunder især hængesæk, kildevæld og rigkær opnår eller fastholder god-høj naturtilstand.

Områdets våde og tørre heder, tidvis våde enge, artsrige sure overdrev, hængesække, rigkær og kildevæld sikres. Naturtypernes areal og antallet af levesteder for arterne øges, og der skabes så vidt mulig sammenhæng mellem forekomsterne. Tilsvarende skal søerne i området opnå god-høj naturtilstand.

Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtypen hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger		X		
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			

Sikring af arealer				X
Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)				
Reducere forstyrrelser				X
Fx færdsel, sejlads og jagt				
Forbedring/sikring af levesteder				X
Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder				

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af og/eller genindføre lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift (græsning) af naturtyperne. For flere vandafhængige naturtyper vil det desuden være afgørende at sikre en forbedret hydrologi. Forekomster af naturtyperne våd- og tør hede, surt overdrev og rigkær søges udvidet og kædet sammen

Der skal gøres en særlig indsats for truede naturtyper som våd- og tør hede, surt overdrev, hængesæk og rigkær.